

EUROOPAN KESKUSPANKKI

PANKKIVALVONTA

Luonnos: Toimilupahakemusten arviointiopas – Osa 2

Pääoman ja toimintasuunnitelman
arviointi

BANKENTOEZICHT

Syyskuu 2018

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUJSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Sisällys

1	Esipuhe	2
2	Oikeusperusta	3
3	Toimilupahakemusten arviointi	4
3.1	Pääoma	4
3.2	Toimintasuunnitelma ja organisaatorakenne	10

1 Esipuhe

Euroopan keskuspankki (EKP) julkaisi 23.3.2018 toimilupahakemusten arviointioppaan¹. Arviointioppaassa käydään läpi toimilupamenettelyn soveltamisala sekä muut toimilupamenettelyyn ja toimilupahakemusten arviointiin sovellettavat yleiset periaatteet.

Tässä osassa 2 eritellään, millaisten odotusten pohjalta EKP arvioi toimilupaa hakevalta pankilta vaadittavaa pääomaa ja toimintasuunnitelmaa.² Se on tarkoitettu kiinteäksi osaksi toimilupahakemusten arviointiopasta, ja niitä tuleekin tarkastella yhdessä.³

Toimilupahakemusten arviointioppaassa esitetyt toimilupamenettelyä ja sen soveltamisalaa koskevat yleiset periaatteet pätevät siis myös tähän osaan 2.

Kuten koko arviointioppaankin, myös osan 2 tarkoituksena on antaa toimiluvan hakemista suunnitteleville yhteisöille perusteellinen käsitys toimilupaprosessista sekä kriteereistä, joita EKP soveltaa toimilupahakemusten arvioinnissa. Näin pyritään myös helpottamaan toimiluvan hakuprosessia. Arviointiopus ei ole oikeudellisesti velvoittava asiakirja. Se on tarkoitettu käytännön apuvälineeksi, jotta toimilupamenettely sujuisi mahdollisimman kitkattomasti ja tehokkaasti sekä hakijoiden että kaikkien muiden menettelyssä mukana olevien kannalta.

---

¹ [Pankkien ja fintech-luottolaitosten toimilupahakemusten arviointioppaat](#).

² Tämä osa 2 sisältää toimilupahakemusten arviointioppaan osan 5.1 "Pääoma" ja osan 5.2 "Toimintasuunnitelma".

³ Osa 2 koskee siis myös finanssiteknologiaa hyödyntävien ns. fintech-luottolaitosten toimilupamenettelyjä.

2 Oikeusperusta

Tämän osan 2 periaatteet nojaavat toimilupahakemusten arviointioppaan luvussa 2 esitettyyn oikeusperustaan, ja oppaassa mainitut YVM-asetuksen⁴, YVM-kehysasetuksen⁵ ja vakavaraisuusdirektiivin⁶ artikkelit pätevät myös osan 2 periaatteisiin.

Lisäksi osassa 2 esitetyt periaatteet pohjautuvat EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten yhdessä kehittämiin yhteisen pankkivalvonnan menettelyihin ja prosesseihin. Siinä on otettu huomioon myös Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) lopulliset luonnokset direktiivin 2013/36/EU artiklan 8 kohdan 2 nojalla annettaviksi teknisiksi sääntelystandardeiksi (EBA/RTS/2017/08) ja samaisen direktiivin artiklan 8 kohdan 3 nojalla annettaviksi teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi (EBA/ITS/2017/05), joita EKP:n on noudatettava Euroopan komission saatettua ne lainvoimaisiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 artiklojen 10–15 mukaisesti.

---

⁴ Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013, annettu 15 päivänä lokakuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁵ Euroopan keskuspankin asetus (EU) N:o 468/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, kehyksen perustamisesta yhteisen valvontamekanismin puitteissa tehtävälle yhteistyölle EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä kansallisten nimettyjen viranomaisten kanssa (YVM-kehysasetus) (EKP/2014/17) (EUVL L 141, 14.5.2014, s. 1).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

3 Toimilupahakemusten arviointi

3.1 Pääoma⁷

Valvojat arvioivat toimilupamenettelyn yhteydessä hakijalaitoksen⁸ pääoman määrän, laadun, alkuperän ja koostumuksen. Jokaisen laitoksen pääomatarpeet arvioidaan riippumatta siitä, hakeeko laitos lupaa luottolaitostoiminnan aloittamiseen vai haetaanko toimilupaa tai sen laajennusta yrityskaupan tai sulautumisen yhteydessä tai omaisuudenhoitoyhtiötä varten. Pääomatarpeiden arvioinnissa otetaan huomioon arviointihetken tilanne sekä määrätylle ajanjaksolle arvioidut tulevat pääomatarpeet.

Kansallisilla valvontaviranomaisilla on ollut tarvittavan pääoman määrän määrittämisessä erilaisia käytäntöjä. Siksi on hyvä selvittää kahta määrittämisen kannalta olennaista käsitettä.

Perustamispääomavaatimus

Perustamispääomavaatimus tarkoittaa ehdotonta pääoman vähimmäismäärää, joka luottolaitoksella on kansallisen lainsäädännön nojalla oltava. Perustamispääoman tulee olla maksettuna täysimääräisesti toimiluvan myöntämishetkellä⁹, eikä se vakavaraisuusasetuksen artiklan 93 mukaan saa supistua sitä pienemmäksi missään vaiheessa laitoksen toiminnan aikana. Vakavaraisuusdirektiivin mukainen perustamispääoman vähimmäismäärä on 5 miljoonaa euroa.¹⁰ Maissa, joissa vakavaraisuusdirektiivin täytäntöönpanosäädöksissä on asetettu perustamispääomalle korkeampi vähimmäismäärä, sovelletaan tätä tiukempaa vaatimusta.

Omien varojen vaatimus

Omien varojen vaatimuksella tarkoitetaan pääomamäärää, jota luottolaitoksen täytyy ylläpitää toimiluvan saamisen jälkeen kyetäkseen kattamaan mahdolliset tappiot ja pienentämään toimintaansa sisältäviä riskejä. Vaadittu omien varojen määrä estimoidaan toimilupahakemuksen arviointihetkellä. Estimoinnissa nojaututaan hakijalaitoksen liiketoimintasuunnitelmaan sekä luotto- ja markkinariskin sekä operatiivisen riskin pohjalta arvioituihin riskipainotettuihin saamisiin. Omien varojen

⁷ Tämä osio sisältää toimilupahakemusten arviointioppaan osan 5.1.

⁸ Yhteisö, jolle toimilupaa haetaan, ei välttämättä aina ole itse luvanhakija, vaan hakijoina voivat toimia esimerkiksi toimiluvan myöntämisen jälkeen perustettavan oikeushenkilön kaavailut osakkaat.

⁹ Jos kansallinen lainsäädäntö kuitenkin nimenomaisesti estää perustamispääoman vähimmäismäärän maksamisen etukäteen, voidaan EKP:n päätökseen lisätä ehto, jonka mukaan toimilupa tulee voimaan vasta sen jälkeen, kun perustamispääoma on maksettu täysimääräisesti.

¹⁰ Tietynyyppisillä luottolaitoksilla perustamispääoman vähimmäismäärä voi olla myös alle 5 miljoonaa euroa. Näistä poikkeuksista säädetään vakavaraisuusdirektiivin artiklan 12 kohdassa 4.

vaatimus koskee sekä yksittäisinä yhteisöinä valvottavia laitoksia että konsolidoidun valvonnan alaisia laitoksia.

Pääoman laatu

Vakavaraisuusasetuksen artiklojen 72 ja 25 mukaan laitoksen omat varat koostuvat sen ydinpääoman (vakavaraisuusasetuksen artiklat 26–50), ensisijaisen lisäpääoman (vakavaraisuusasetuksen artiklat 51–61) ja toissijaisen pääoman (vakavaraisuusasetuksen artiklat 62–71) summasta.

Vakavaraisuusasetukseen on kirjattu yhteiset säännöt siitä, mitä pääomainstrumentteja ja -eriä voidaan pitää osana omia varoja. Näin varmistetaan, että luottolaitosten pääomapohjan arviointi on mahdollisimman yhtenäistä.

Arvioinnin aikana valvojat varmistavat, että luottolaitoksen pääoma koostuu vakavaraisuusasetuksessa hyväksytyistä varoista ja on siten riittävän laadukasta.

Luottolaitoksen pääoma tulee erottaa selkeästi sen omistajien varoista, sillä pääoman tulee olla kokonaisuudessaan ja rajoituksetta luottolaitoksen itsensä käytettävissä.

Odotettu pääoman määrä toimiluvan myöntämishetkellä

Valvojat arvioivat luottolaitoksen kyvyn ylläpitää riittävää pääoman määrää tietyn, yleensä kolmen vuoden ajanjakson ajan. Arvionsa pohjaksi he arvioivat hakijalaitoksen liiketoimintasuunnitelman ja analysoivat laitoksen tulevaa toimintaa ja siihen liittyviä riskejä.

EKP:n odotuksena on, että luottolaitoksen pääoma toimiluvan myöntämishetkellä riittää kattamaan laitoksen riskeistä aiheutuvat tappiot koko arviointijakson ajan.

Liiketoimintasuunnitelmaan tulisi sisältyä perusskenaario sekä vakava mutta mahdollinen epäsuotuisa skenaario kolmelle ensimmäiselle toimintavuodelle. Osana liiketoimintasuunnitelman kokonaisarviota valvojat analysoivat perusskenaarioon ja epäsuotuisaan skenaarioon perustuvat arviot ja tarvittaessa kyseenalaistavat niitä.

Määrittäessään odotuksiaan pääoman määrästä toimiluvan myöntämishetkellä EKP vertailee yleensä useampien laskelmien tuloksia.

- Ensinnäkin hakijalaitos arvioi itse kolmen ensimmäisen toimintavuotensa omien varojen vaatimukset. Niistä suurin otetaan mukaan vertailuun.
- Toiseksi tätä määrää verrataan kansallisen lainsäädännön nojalla vaadittuun perustamispääoman määrään. Määristä valitaan suurempi.
- Kolmanneksi edellisessä vertailussa valittuun suurempaan määrään lisätään luottolaitoksen kolmen ensimmäisen toimintavuoden arvioidut (mahdolliset) kumulatiiviset tappiot joko perusskenaarion tai epäsuotuisan skenaarion pohjalta (sen mukaan, kummat ovat suuremmat). Tuloksena saadaan se pääoman kokonaismäärä, joka luottolaitoksella odotetaan olevan toimiluvan myöntämishetkellä.

Odotettu pääoman määrä toimiluvan myöntämishetkellä lasketaan hakijalaitoksen liiketoimintasuunnitelman ja sen kolmea ensimmäistä toimintavuotta koskevien oletusten perusteella.

Pääoman määrän tulisi olla riittävä sen varmistamiseksi, että luottolaitos täyttää arvioidut pääomavaatimukset ensimmäisten toimintavuosiensa ajan. Siksi EKP tai muu toimivaltainen viranomainen asettaa hakijalaitokselle usein perustamispääomavaatimuksen lisäksi myös riskiperusteisia puskurivaatimuksia, sillä perustamispääomavaatimuksen on täytyttävä laitoksen koko elinkaaren ajan eikä perustamispääomaa voi käyttää mahdollisten tappioiden kattamiseen.

Odotettu pääoman määrä toimiluvan myöntämishetkellä tarkoittaa siis pääoman määrää, joka tarvitaan perustamispääomavaatimuksen ja omien varojen vaatimuksen täyttämiseksi paitsi luottolaitostoiminnan alkaessa myös laitoksen ensimmäisten toimintavuosien aikana.

Pääoman saatavuus

Odotettu pääoman määrä toimiluvan myöntämishetkellä jakautuu kahteen osaan: toisen on oltava maksettu täysimääräisesti toimiluvan myöntämishetkellä ja toinen voidaan kattaa pääomavaroilla.

Osa, jonka on oltava maksettu täysimääräisesti toimiluvan myöntämishetkellä, määritetään lisäämällä vaadittuun perustamispääoman tai omien varojen määrään (sen mukaan, kumpi on suurempi) luvanhakijalaitoksen arvioimat kolmen ensimmäisen toimintavuoden tappiot.

EKP:n odotuksena on, että toimiluvan myöntämishetkellä täysimääräisesti maksettavan pääoman ja odotetun pääoman määrien erotus katetaan toimiluvan myöntämishetkellä saatavilla olevilla pääomavaroilla.

Pääomavaroilla tarkoitetaan omaisuuseriä, jotka ovat varmuudella hakijalaitoksen saatavilla. Valvojat voivat arvionsa pohjalta hyväksyä pääomavaroiksi esimerkiksi lainattuja varoja, takauksia, osakkaiden yksityisiä varoja sekä jo liikkeeseen laskettuja tai liikkeeseen laskettavia rahoitusmarkkinainstrumentteja, kunhan hakijalaitos osoittaa, että nämä lisävarat ovat sen saatavilla.

Esimerkkejä

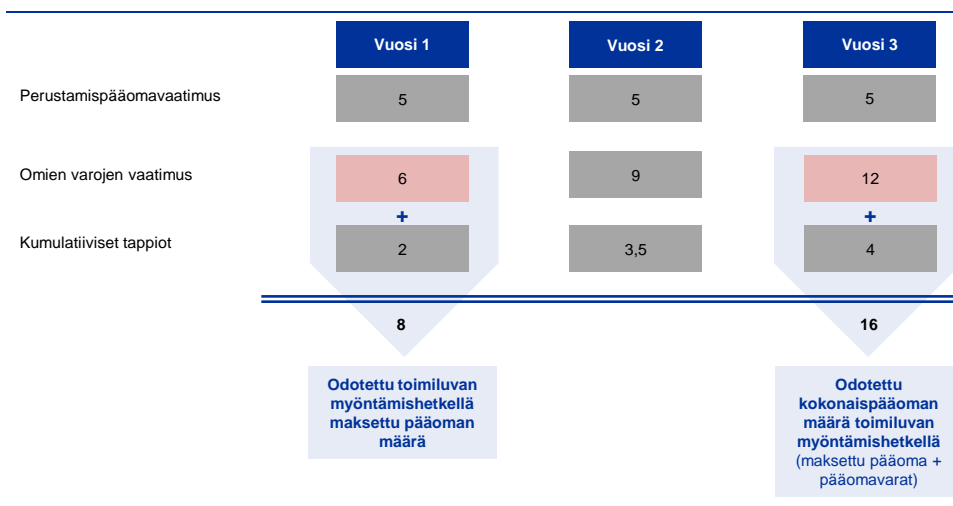
Seuraavat esimerkit kuvaavat sitä, millaisia eroja odotetussa pääoman kokonaismäärässä toimiluvan myöntämishetkellä voi esiintyä sen mukaan, onko jäsenvaltio asettanut tiukempia perustamispääomavaatimuksia. Lisäksi havainnollistetaan eroja maksetun pääoman ja odotetun kokonaispääoman määrien välillä.

Esimerkki 1: Omien varojen vaatimus ylittää perustamispääomavaatimuksen

Tässä esimerkissä omien varojen vaatimuksen arvioidaan olevan kolmen ensimmäisen toimintavuoden ajan johdonmukaisesti perustamispääomavaatimusta suurempi. Korkein omien varojen vaatimus on 12, ja kun siihen lisätään arvioidut kolmen ensimmäisen toimintavuoden kumulatiiviset tappiot (4), odotetuksi pääoman määräksi (ml. pääomavarat) toimiluvan myöntämishetkellä saadaan 16. Odotettu toimiluvan myöntämishetkellä maksetun pääoman määrä on tässä esimerkissä 8, ja se lasketaan lisäämällä ensimmäisen vuoden omien varojen vaatimukseen (6) arvioidut ensimmäisen vuoden tappiot (2).

Kaavio 1

Omien varojen vaatimus ylittää perustamispääomavaatimuksen

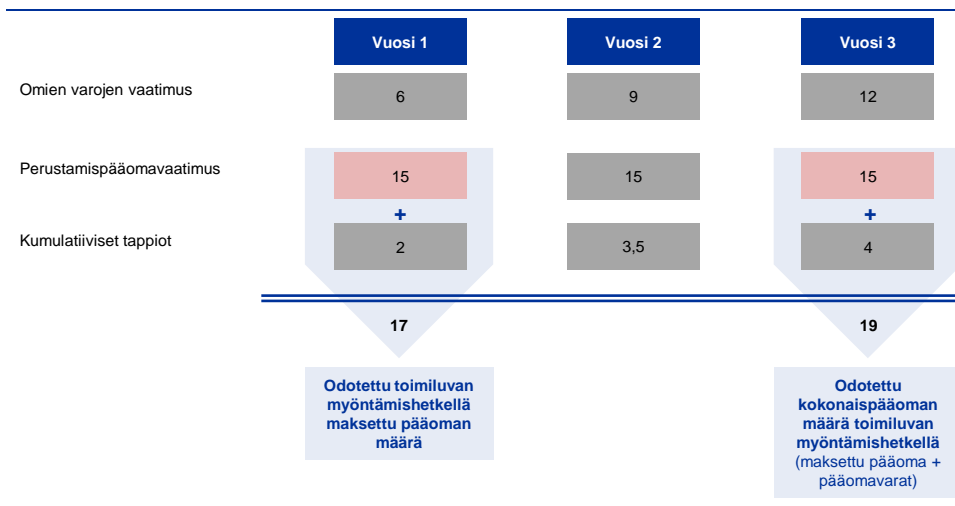
Esimerkki 2: Kansallisen lainsäädännön mukainen perustamispääomavaatimus ylittää omien varojen vaatimuksen

Tässä esimerkissä perustamispääomavaatimus (15) on kaikkina kolmena ensimmäisenä toimintavuotena omien varojen vaatimusta suurempi, joten laskuperusteena käytetään omien varojen vaatimuksen sijaan perustamispääomavaatimusta. Kun perustamispääomavaatimukseen (15) lisätään kolmen ensimmäisen toimintavuoden kumulatiiviset tappiot (4), odotetuksi pääoman määräksi (ml. pääomavarat) toimiluvan myöntämishetkellä saadaan 19. Kun taas perustamispääomavaatimukseen (15) lisätään ensimmäisen vuoden arvioidut tappiot (2), pääoman määräksi, jonka odotetaan olevan maksettuna toimiluvan myöntämishetkellä, saadaan 17.

Kaavio 2

Kansallisen lainsäädännön mukainen perustamispääomavaatimus ylittää omien varojen vaatimuksen

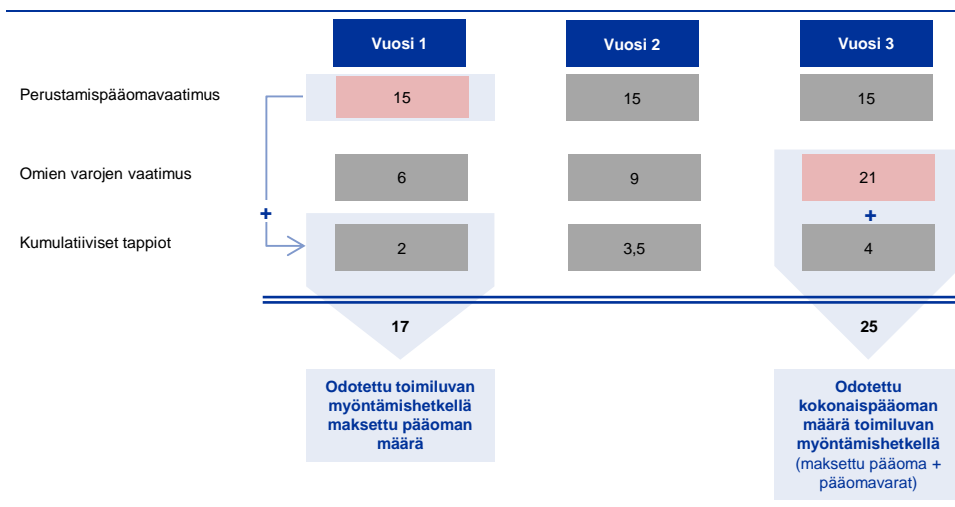

Esimerkki 3: Laskentaperusteena oleva vaatimus vaihtuu

Tässä esimerkissä arvioitu omien varojen vaatimus kasvaa nopeasti ja ylittää perustamispääomavaatimuksen arviointijakson kolmantena vuotena. Kun arviointijakson suurimpaan vaatimukseen (21) lisätään kolmen ensimmäisen toimintavuoden odotetut kumulatiiviset tappiot (4), odotetuksi pääoman määräksi toimiluvan myöntämishetkellä saadaan. Pääoman määrä, jonka odotetaan olevan maksettuna toimiluvan myöntämishetkellä, on tässäkin esimerkissä 17.

Kaavio 3

Laskentaperusteena oleva vaatimus vaihtuu

Suurin vaatimus osuu kaikissa kolmessa esimerkissä kolmannelle toimintavuodelle. Laskentaperusteena käytettävä suurin vaatimus voi kuitenkin yhtä hyvin olla myös ensimmäiseltä tai toiselta toimintavuodelta.

Lisäksi valvojat voivat laitoskohtaisen analyysin perusteella edellyttää toimiluvan myöntämishetkellä vielä lisöpääomaa, jos se on tarpeen esimerkiksi aloitusriskin tai toteutusriskin kattamiseksi.

Kirjauspaikka

Vaadittu täysimääräisesti maksettu pääoma tulisi kirjata luottolaitoksen kirjanpitoon, ellei kansallinen lainsäädäntö edellytä muuta.

Aikataulu

Odotetun pääoman määrän olisi hyvä olla maksettuna täysimääräisesti ennen toimiluvan myöntämistä. Jos se ei kuitenkaan ole kansallisen lainsäädännön tai käytännön vuoksi mahdollista, tulisi ainakin perustamispääoma maksaa täysimääräisenä ennen toimiluvan myöntämistä ja vähintäänkin ennen kaupallisen toiminnan aloittamista.¹¹

Luottolaitoksen tulee toimittaa valvojille tositteet pääoman maksamisesta tai siirrosta, jos kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttää.

Pankkiryhmät

Jos toimiluvan saanut uusi pankki kuuluu tytäryhtiönä jo toiminnassa olevaan pankkiryhmään, se voi koostaan ja toimintansa luonteesta riippuen vaikuttaa pankkiryhmän pääomavaatimuksiin. Näitä vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon mahdolliset vapautukset pääomavaatimuksista.

Toimivaltainen viranomainen voi myöntää toimiluvan saaneelle uudelle laitokselle vapautuksen laitoskohtaisista pääoma- ja/tai maksuvalmiusvaatimuksista, jolloin ne näkyvät vakavaraisuuslaskennan mukaisella konsolidointitasolla osana emoyhtiön pääoma- ja maksuvalmiusvaatimuksia.

Jos luottolaitokselle haetaan vapautusta laitoskohtaisista pääoma- ja/tai likvideettivaatimuksista, tulisi vapautuspäätös tehdä ennen toimiluvan myöntämistä tai luvan myöntämishetkellä, jotta vapautus on voimassa heti toimiluvan myöntämisestä lähtien.

Vapautus myönnetään toimiluvan myöntämisen yhteydessä yleensä silloin, kun hakijalaitos ja/tai sen emoyhtiö ovat jo ennestään valvottavia laitoksia.

¹¹ Kaupallisen toiminnan aloittaminen tarkoittaa ajankohtaa, jolloin luottolaitos ryhtyy markkinoimaan tuotteitaan ja palvelujaan asiakkaiden saamiseksi.

Omaisuu denhoito yhtiöt

Yleisesti ottaen myös toimiluvan saaneiden omaisuudenhoito yhtiöiden tulee noudattaa pääoma- ja maksuvalmiusvaatimuksia.

Koska arvostamiseen ja kustannuksiin liittyy omaisuudenhoito yhtiöissä väistämättä epävarmuutta, valvojat voivat harkintansa mukaan asettaa kriisinratkaisun tuloksena luodulle yhtiölle sen edeltäjälaitosta korkeampia tai matalampia pääomavaatimuksia.

Yleisesti ottaen omaisuudenhoito yhtiöllä tulisi olla (saamisten, oikeuksien ja velkojen varovaisen arvostuksen pohjalta) sama pääomasuhde kuin edeltäjälaitoksella, kunnes siitä on tehty täysimittainen valvonta-arvio.

3.2 Toimintasuunnitelma ja organisaatorakenne¹²

Vielä vahvistamatta olevissa EPV:n teknisissä sääntelystandardeissa määritetään yksityiskohtaisesti, mitä tietoja ja asiakirjoja toimilupahakemuksen yhteydessä on toimitettava.

Seuraavassa käydään läpi valvojien näkökulmasta keskeisimmät liiketoimintasuunnitelman arvioinnin näkökohdat.¹³

Testatessaan liiketoimintasuunnitelman perusoletuksia valvojat voivat myös kyseenalaistaa laitoksen toimittamia tietoja.

Liiketoimintasuunnitelma laaditaan usein keskipitkälle aikavälille eli 3–5 vuodeksi.

Aiottu toiminta ja strategia

Jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat arvioida hakijalaitoksen liiketoimintamallin ja siitä johtuvan riskiprofiilin, hakijan edellytetään toimittavan tietoja aiotusta toiminnasta vakavaraisuusdirektiivin artiklan 10 ja sen kansallisten täytäntöönpanosäännösten mukaisesti. Liiketoimintasuunnitelmassa tulisi kuvata luottolaitoksen kokonaisstrategia sekä tarvittavat vaiheet strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valvojat arvioivat liiketoimintasuunnitelman keskittyen tarjottaviin tuotteisiin ja palveluihin, tavoiteltuun asiakassegmenttiin ja asiakkaiden sijaintiin, fyysisiin ja/tai digitaalisiin jakelukanaviin sekä laitoksen tavoittelemaan markkina-asemaan suhteessa kilpailijoihin.

¹² Tämä osio sisältää toimilupahakemusten arviointioppan osan 5.2.

¹³ Valvojat voivat tarvittaessa ja kansallisen lainsäädännön salliessa edellyttää yhteisöltä myös muuta dokumentaatiota, kuten liiketoiminnan lopettamissuunnitelman, jossa kuvataan, miten luottolaitostoiminta lopetetaan hallitusti ilman, että laitos ajautuu maksukyvyttömyyteen.

Liiketoimintasuunnitelman toteutusaikataulun arvioinnissa otetaan huomioon suunniteltujen vaiheiden sisältö, prioriteetit ja määräajat samoin kuin niiden toteutuksen kiinteät ja muuttuvat kustannukset.

Tarvittaessa hakemukseen tulisi sisällyttää myös tiedot suunnitellusta liittymisestä talletussuojajärjestelmään ja laitosten suojajärjestelmään.

Taloudellinen ympäristö ja liiketoimintamallin elinkelpoisuus

Valvojat arvioivat luottolaitoksen aseman vallitsevassa makrotaloustilanteessa ja liiketoimintaympäristössä.

Tältä pohjalta analysoidaan liiketoimintasuunnitelmaan sisältyvien taloudellisten arvioiden keskeisiä oletuksia ja kyseenalaistetaan niitä, jotta voidaan varmistaa, että oletukset ja niihin pohjautuvat arviot ovat realistisia.

Liiketoimintamallin elinkelpoisuutta arvioidaan tarkastelemalla keskeisiä kannattavuustekijöitä ja laitoksen kykyä kerryttää riittävästi tuottoja kolmen ensimmäisen toimintavuoden aikana. Valvojat arvioivat myös luottolaitoksen liiketoimintamallin kestävyuden analysoimalla sen kykyä tuottaa voittoa tulevaisuudessa ja sen ennakoitua riskiprofiilia liiketoimintasuunnitelman kattaman ajanjakson aikana.

Taloudelliset arviot

Taloudellisista arvioista tarkastellaan hakijalaitoksen tase- ja tuloslaskelmaennusteita vähintään kolmeksi täydeksi toimintavuodeksi.

Arvioihin tulisi sisältyä sekä perusskenaario että epäsuotuisa skenaario, jotta valvojat voivat arvioida liiketoimintamallin elinkelpoisuuden ja kestävyuden eri olosuhteissa. Laitoksen tulisi perustella molempien skenaarioiden taustaoletukset, niiden valinta ja realismisuus.

Kummastakin skenaariosta tulisi käydä ilmi vaikutus laitoksen pääomasuhteeseen ja maksuvalmiusasemaan.

Toimitettavissa rahoitustiedoissa tulisi kuvata hakijalaitoksen rahoitusprofiili, varainhankinnan hajautus, käytettävissä olevat rahoituslähteet sekä mahdolliset velat.

Taloudellisten arvioiden pohjalta analysoidaan, onko laitoksella riittävästi laadukasta pääomaa kattaakseen riskeistään aiheutuvat tappiot – myös epäsuotuisan skenaarion toteutuessa.

Organisaatiorakenne

Luottolaitoksen organisaatiorakenteen selkeyttä ja tehokkuutta arvioitaessa valvojat tarkastelevat sekä suorittavan henkilöstön että johdon organisaatiota.

Valvojat arvioivat, mahdollistaako organisaatiorakenne laitoksen liiketoiminnan tehokkaan, vastuullisen ja hallitun harjoittamisen.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota vastuunjakoon, raportointisuhteisiin sekä riskienhallinnan ja valvontatoimintojen organisointiin ja laadulliseen ja määrälliseen kokoonpanoon.

Hallintojärjestelyt

Myös laitoksen hallintojärjestelyt vaikuttavat siihen, voidaanko laitoksen katsoa täyttävän tarkoituksensa.

Hallintojärjestelyjen arvioinnissa tarkastellaan toimivan johdon ja valvontaelinten sekä niiden alaisten valiokuntien kokoonpanoa ja roolia. Lisäksi arvioidaan, täyttävätkö ne kansallisen lainsäädännön vaatimukset.

Hallintojärjestelyjen arvioinnissa käytettävät kriteerit ovat läpinäkyvyys, lujuus ja kyky varmistaa tehokas päätöksenteko kaikilla organisaatiotasolla siten, että valtuudet ja vastuu on selkeästi jaettu.

Lisäksi arvioidaan, pystytäänkö hallintojärjestelyjen avulla varmistamaan sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti riittävä sisäinen valvonta, tunnistamaan eturistiriidat ja varmistamaan, ettei ylimpään hallintoelimeen voida vaikuttaa asiattomasti.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee kattaa luottolaitoksen toiminta ja riskit kaikilta osin. Valvonta- ja riskienhallintajärjestelyjä arvioidessaan valvojat tarkastelevat, pystytäänkö sovelletuilla periaatteilla ja menetelmillä tunnistamaan, mittaamaan ja seuraamaan riskejä (myös ulkoistettujen toimintojen riskejä) tehokkaasti.

Riskienhallinnassa, compliance-toiminnossa ja sisäisessä tarkastuksessa tulisi olla riittävästi pätevää henkilöstöä. Arvioinnissa punnitaan, ovatko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminnot riittävän kattavia laitoksen toiminnan laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden ja sijaitsevatko ne riittävän lähellä laitoksen liiketoiminnan suorittamispaikkaa. Lisäksi arvioidaan, onko sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla käytössään riittävät tekniset välineet.

Tietotekniikkainfrastruktuuri ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelu

Luottolaitosten liiketoiminta – erityisesti verkko- ja mobiilipankkipalvelut – nojaa vahvasti tietotekniikkaan. Siksi on tärkeää, että tietotekniikkainfrastruktuuri on luotettava ja että luottolaitos on laatinut liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat.

Valvojat arvioivat, riittääkö tietotekniikkainfrastruktuurin suorituskyky täyttämään senhetkiset ja tulevat liiketoiminnan tarpeet sekä normaalitilanteessa että häiriökausina.

Luottolaitoksella tulisi olla asianmukaiset periaatteet ja prosessit tietoteknisten riskien tunnistusta, arviointia, seuranta ja hallintaa varten.

Liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelman ja tietojärjestelmien palautussuunnitelman arvioinnissa punnitaan, ovatko järjestelyt riittäviä varmistamaan kriittisten toimintojen jatkuvuuden ja ylläpidon vakavissa häiriötilanteissa.

Ulkoistaminen

Ulkoistettuja toimintoja pidetään sisäisiä riskipitoisempina huolimatta siitä, onko toiminnot ulkoistettu pankkiryhmän sisällä vai ulkopuolisille osapuolille. Siksi näitä toimintoja tarkastellaan erityisen tarkasti. Niiden arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa

- ulkoistettujen toimintojen luonne ja ulkoistamisen perustelut
- palveluntarjoajien kokemus, maine ja sijainti
- ulkoistamisperiaatteiden asianmukaisuus ja vaikutus riskienhallintaan erityisesti rajat ylittävissä järjestelyissä
- palvelutasosopimusten käyttö.

Yhdenmukainen arviointi

Toimilupahakemukset arvioidaan johdonmukaisesti ja yhdenmukaisia periaatteita noudattaen.

© Euroopan keskuspankki, 2018

Postiosoite 60640 Frankfurt am Main, Germany
Puhelin +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Termien ja lyhenteiden selityksiä on EKP:n pankkivalvontasivuilla olevassa (englanninkielisessä) [sanastossa](#).